

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

• V edinstvu je moč.

* EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četr leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravništvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvo »via Torrente«, »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Tujci in avstrijska vlada.

Večkrat smo uže mi povdarjali, da Lahonstvo v Trstu, središču vsega Primorskega Lahonstva, v prvej vrsti Sirijo in oživljajo tujci, italijanski podaniki, ki so v Trst in druge kraje prišli, da boljše živé, nego bi mogli živeti doma v Italiji.

Tržaški magistrat, kakoršnega imamo zdaj in smo ga imeli uže skoz 14 let, skrbel je za vse te tujce bolj, nego za domače avstrijsko ljudstvo in mož, ki je včeraj sem prišel iz Abruzzov, ima uže denes v Trstu več pravic, nego okoličan stare in najstarejša rodotvorne, čuti se tak laški podanik bolj domačega na velikem trgu, nego tržaško-zgodovinski Mihec in Jakec.

Vsega tega je kriva lahonska tendenca mestnega starešinstva, mestnega sveta in magistrata. Znano je, da je naš precartani magistrat na stotine italijanskim podanikom preskrbel dela in drugih dobro, da se za italijanske podanike vedno rad potreza, da postanejo avstrijski podaniki, in kakor hitro to dosežejo, podeli jim meščanstvo, ne oziraje se na to, ali ima dotični kaj premoženja ali pa ne, je li je poštenjak, ali ne, dočim pa mnogo Slovencev v Trstu, pošteneih trgovcev, ki imajo hiše in druga posestva v Trstu in so se vedno poslano vedli, ne more dobiti takozvane «pertinence» k ljubu večkratnim prošnjam in k ljubu temu, da so uže 20, 30 in več let v Trstu.

Naš mestni magistrat tudi jemlje, kakor smo uže rekli, v mestne službe italijanske podanike, akoprem mnogi domači Tržačani ne morejo priti do kruha. Še le te dni je prišla mej svet neka jako lepa dogodba.

Dr. D'Osma je bil uže par let sekundarij v Tržaški bolnici, napraviti pa so hoteli zdaj iz njega primarija, in da to pojde, zagotovilo mu je mestno starešinstvo Tržaško meščanstvo. Ali ker se taki obeti ne smejo

delati ljudem, ki še niso postali avstrijski podaniki, vtaknolo se je namestništvo nekoliko v to zadevo.

Noben tuji podanik ne sme biti uradnik mesta, in da se je sploh uže vzel dr. D'Osma v bolnico kakor sekundarija, velik pregrešek je bil zoper postavo in zoper pravi politični takt, katerega ne bi smelo zanemariti najmanjšo avstrijsko srenjsko zastopstvo, najmanj pa mestni svet tržaški, ki je na meji in se je žalil uže preveč kompromitiral.

Ali namestništvo je ta pot vendar pokazalo zobé ter je pokaralo mestno starešinstvo, kako more ono sezati v pravice in področje namestništva ter zagotavljati inostrancu meščanstvo še predno je postal avstrijski podanik, nadalje ni hotelo podeliti avstrijskega podanštva dr. D'Osma, ter je ostro zapovedalo mestnemu starešinstvu, da mora omenjenega zdravnika precej iz mestne službe (iz bolnice) odpustiti. Starešinstvo je hotelo nekaj rekurirati, ali namestništvo ta pot ne pozna šale in D'Osma, kakor tudi mestno starešinstvo se bosta morala ta pot pokoriti.

Vsakemu pravemu Avstriju se mora dobro zdeti, da se je vendar enkrat začelo bolj paziti na tujce, kajti mrmarjanje domačih je bilo uže veliko in opravičeno; tujec, da le je bil Italijan, spodrival je domaćina Slovenca pri kruhu, potem pa še zasramoval. Čudo, da se je pri takih žalostnih okolišinah še ohranil mej Slovenci tako vroči čut za našo staro Avstrijo.

Slovenec je voljno prenašal vse insulte tujcev, voljno je prenašal pretinja lahonskih organov, da si Trst preskrbi delalcev, obrtnikov iz Italije, da bode celo zelenjad dobival iz Čioze itd. Abotne so sicer take pretinje, ali žalostno zadosti, da jih sploh smejo javiti glasila Iredentašev. Ali časi se spremenjajo in politika vlade tudi.

Naša vlada tako rada kako dobro in tudi kako slabo posname po

Bismarku. Vse ne more biti originalno, in zato tudi ni slabo, ako se naša vlada kakšenkrat kaj nauči od slavnega Bismarcka. Ako pa je bil kak korak tega državnika posnemanja vreden, gotovo je posnemanja vredno izgajanje tujcev, katero se zdaj vrši na Prusku. — V Pruskih deželah, posebno pa v pruskej Sleziji se je v teku časa naselilo vse polno ruskih in avstrijskih podanikov, mej njimi največ Poljakov. Vsem tem tujcem, katerih mnogo ima tudi velika posestva in obrtni na pruskej zemlji, zapovedala je pruska vlada, da morajo v nekem obroku prusko zemljo zapustiti. Mnogi teh tujcev so celo prosili, da bi jim pruska vlada podelila prusko domačinstvo, tod man, najmanj 20,000 ljudi boč lo zapustiti prusko zemljo, ali eliti ali na Rusko ali v Avs., nekateri teh bodo morali celo prodati ali v najem dati svoja posestva, mnogi bodo celo zgubili svoj kruh, a vse zastonj; pruska vlada je nepreprosljiva.

In vendar je Nemška z Avstrijo in Rusko najožje zvezana, največi prijatelji smo, zakaj torej ta prijateljska vlada nema usmiljenja in potrežljivosti z avstrijskimi podaniki? — Vladinim namenom, nemškej državnej in gospodarskej politiki tako ugaja, in ker nemški državniki ne poznajo druga, nego: »Salus Germaniae suprema lex«, zato pa se ne dajó voditi od nobenih obzirov. — V tem jim moramo do neke meje tudi prav dati.

— Toda, kar je dobro in potrebno iz političnih in gospodarskih obzirov na nemškej meji, dobro in potrebno je še bolj pri nas na meji onega kraljestva, katero sicer živi denes v prijateljstvu z nami, a katerega politika se spreminja vsako leto, in katerega velikemu delu prebivalstva se še vedno sline cedé po nekih neodrešenih kosih zemlje avstrijske.

Mi prašamo, ali ne bi bilo v Trstu še bolj potrebno iz čisto državnega interesa, da se s tujci, ka-

terih je tukaj okolo 20,000 in kateri so ognjišče nekega čezmorskega domoljuba, tako postopa, kakor postopa z njimi pruski minister Puttkamer? Mi celo trdim, da bi bilo to pri nas še bolj potrebno, nego na Pruskom, kajti s tem bi kar naglo pri nas zginol vsak Iredentizem, in potem bi se tudi našim domačim ljudem, posebno delalcem in rokodelcem, ki iz političnih uzrokov čestokrat ne dobijo zaslужka, kateri bi naravno njim pridal, zopet boljše godilo; lahonskim listom pa ne bi se več ljubilo kričati, da našim domačim ljudem posuše vire vsakdanjega kruha.

Ako bi tudi zgubili nekoliko lahonskih trgovcev, ti bi se dali k malo nadomestiti z boljšimi in s takimi, kateri, kar zaslужijo, tudi tukaj pustijo; v gospodarskem obziru bi nam tako odstranjenje tujcev čisto nič ne škodovalo, in ako ni nemška vlada imela do prve nje prijateljice Avstrije nobenega obzira, zakaj bi ga pa Avstrija imela do manjše in manj zanesljive prijateljice Italije?

Ne posnemajmo Nemcev prav kakor opice, toda posnemajmo jih brez pomisla v dobrih stvareh in posebno v eneržiji, kder državni interes zahteva, tam naj bode naša vlada čisto brezobzirna.

Trstu je treba zdravila, to pričnavajo sami ministri. Dobro zdravilo pa je vznašel Bismark, po tem receptu naj začnejo naši zdravniki zdraviti tudi Trst in Bog pomore dalje!*)

Altro che fuori, Cramzi!

Ured.

Novodobni obrtniki.

Prav sta storili, gospod urednik, ko ste v zadnjem svojem članku svoj glas povzdignoli proti onim pijavicam, ki pod krinko trgovine nesramno sleparijo in dejajo ubogo nevedno ljudstvo. K temu boju za blagost ubozega našega ljudstva bi se morali pridružiti, kakor ste jih tudi sami pozvali, vsi slovenski časnikarji, kajih nalog je, ljudstvo podučevati in svariti

Kralj.

Ko krasotico sem zagledal iz Nebes, takoj mi vnesla je srč. Bog Káma* pa je z svojo puščo Nadelal njej gotovo pot.

Vidušaka.

Zakaj se neki žalosti hči Kášjanskega vladarja?

Kralj (ostro ga ogledovaje).

Si ti dobro čuval tajnost?

Vidušaka (žalosten za sé).

Ah, prevarila me je Nipunká. Zakaj me neki dragi prijatelj vpraša po tem?

Kralj (v strabéh).

Zakaj sediš tih in ne odgovarjaš?

Vidušaka.

Svoj jezik sem tako brzal, da še tebi ne da odgovora.

Kralj.

Dobro tako; pa kakó naj se razveselim?

Vidušaka.

Idiva v kuhinjo. Tam najdeva dovolj jedil, ki se morejo na pet načinov povzeti. Te ti tugo gotovo odženejo.

Kralj.

Za te je tam dovolj blaga, ki te raz-

* Bog ljubezni.

** Zvezkajoč, ne zvezkajoč (kakor riž) lizač, sesajoč in pijoč.

PODLISTEK.

Urvaši.

Indijska drama Kalidásova.

Na slovenski jezik preložil dr. Karol Glaser.

(Dalje.)

Drugo dejanje.

Vidušaka (nastopi).

Kakor brahmanec,* ki je čisto v misli vtopljen, da je povabljen na dobro kosilo, ne morem jezika med zobjmi držati. Kraljeva tajnost mi kar sili ven. Dokler še kralj sedi na sodnem stolu, hočem tukaj v tem zapuščenem gradu, ki se imenuje »božja slasta«, ostati. (Hodi sem ter tja in konečno sede). Služabnica (nastopi).

Služabnica.

Kraljica, hči kášjanskega vladarja, dala mi je ta le naloz: »Nipunká! od

kar se je kralj vrnol od daritve, solnčnemu bogu na čast opravljen*, zeló se je spremeno njegovo srce. Iši k njegovemu prijatelju Manavaku in pozveduj pri njem, kaj je temu vzrok*. Kakor neki prevarim tega brahmanskega beduška? Kakor rosna kaplja na snopu ne ostane, tako se tudi njega kraljeva tajnost ne drži. (Hodi sem ter tja in ga ogleduje). Ta Manavaka čepi zamišljen, kakor narisana opica. Hočem se mu bližati (blíza mu se). Pozdravljam te, častni mož!

Vidušaka.

Odzdravljam ti. (tiba) Če to presnete dekle le zagledam, uže mi srce s kraljevo tajnostjo vred leže ven. (Maši si usta; glasno) Nipunká, ti si pretrgala pevske vaje, kam pa tako naglo?

Nipunká.

Kraljica mi je zapovedala, naj Tebe pohodim.

Vidušaka.

In kaj zapoveduje vladarica?

Nipunká.

Ona pravi, da si jej sicer vedno bil prijazn, da je pa zdaj še pogledati nečeš, ko jo tako nenavadna bolest obtežuje.

Vidušaka.

(Premišljevanje). Je-li moj prijatelj kraljica kaj žalega storil.

Nipunká.

Kaj ne bi bila žalostna, saj jo je nagonil kralj z imenom te žene, ki zavzima njegovo srce.

Vidušaka.

(Za sé) Kako? Ali je on sam tajnost izdal? Zakaj bi si moral prav jaz zdaj jezik zavezati? (Glasno) Je svojo soprogo imenoval »Urvaši*? Odkar je videl svojo dragu, odbija vsako veselje in kraljico in mene jako nadleguje.

Nipunká.

Vlomila sem v trdnjavovo kraljeve tajnosti; častni! kaj naj poročim kraljici?

Vidušaka.

Nipunká, to le poročaj, da se hočem trudit, kralju to domislijo iz glave izbiti. Ko kraljico zagleda, uže se strezne.

Nipunká.

Kakor zapoveduješ. (Odide).

Zmaguj, vladar, zmaguj. Na kraj svetá

Preganjati temo je tvoja stvar.

Prav kakor solnceva dolžnost; obema to

Enaka je t žava; sred neba

Prispevši solnceva malo postoji;

Opoludne i Ti počin' si.

Vidušaka.

Zdaj je prijatelj zapustil sodni stol, in gre sem. Hočem se mu pridružiti. (Odstopi).

(Konec predigre).

(Nastopi kralj, otožen, in Vidušaka).

pred večnimi sovražniki, ki v podobi krotkega jagnjeta na najsramnejše načine slepe prostejše ljudstvo in mu grdo škodovajo.

To je zares prava naloga časništva ter ne vedni prepriči in kays. Te krive firme, ki nemajo nobene pravice do svojega obstoja, ki veliko škodo učinjajo prostemu razvoju trgovine, ljudstvo dejajo in so njemu zelo nevarne, morale bi se popolnoma odpraviti in namesto, da se kaznujejo ubogi zaslepljeni, ki so tem sleparjem na limanice šli, moralni bi se isti gospodarji takih nevarnih in škodljivih firm strogo kaznovati. Agentje, ki so pri takih brezščnih sleparjih v službi, večinoma so grdi nesramneži, katerim ni druga na srcu, nego da kolikor mogoče denarja iz ubozega ljudstva izcepajo, prodajajoč mu slabo, na polu strohnelo robo, ki se je morda dolga leta v mokrotnem magazinu valjala, dajo mu jo navidezno za prav nizko ceno, ker za onikrat tirkajo od njega le kakih deset krajcarjev ali tudi nič; dobri so in radi pridejo v drugič: naj jim tako vlovljeno babše napravi plačilo za dva obroka — borih 20 kr. itd. Zaslepljena in lahkoverna ženica kar blagruje začetkom takega postopača, ki je pričahtal v hišo polno torbo »nove in prav lepe« kotonine, podob, kambrika in kaj vem še. Ali ono tirjanje traje dolge mesece in leta in od robe ni več ni duha ni sluba, ker slab je bila ter se kaj k malo potrgala, babica pa je nevoljna ter noče več plačevati, ker neverjetno se je zdi, da ne bi še bila vsega plačala. Ubožica ne veš i, da se z ognjem igraš? plačevala si res redno, ali metala si v sod brez dna: sleparski agent je enkrat zapisał, dvakrat, trikrat pa ne na tisto nesrečno »škedo«; ti pa nisi znala brati in niti na um ti ni pšlo, da bi te oni mladič hotel oslepariti; zdaj se jeziš nad njim, praviš mu v obraz, da je slepar, ali karti na jezik pride — on te pa zaničljivo gleda ter se ti smeje; praviš mu, da več ne platiš, on ti ne reče ni bev ni mev, ampak odideš predno pa še pljune v tebe strašno kletev, da ti se kar lasje ježe. Nekoliko dni potem si klicana na sodnijo, ker tožena si, ne radi dveh ali treh golinarjev, katere bi imela še platiti, temuč za vseh 15, 20 ali več golinarjev, za koje si se s takim potepačem zmenila. Da, večkrat se prigodi, da je ta ali ona takih vlovljenih ženic plačala ves denar (ki je petkrat previsok za malovredno robo), da pa ni oni agent obrokov na ono »škedo« zapisał, in tako mora taka osramotena in osleparjena ženska plačati znovač vso pogojeno svoto, poleg tega pa še troške za tožbo, kojo jej je brezvestni prodajalec te malovredne čenčarije na glavo nakopal.

Koliko joka, stoka, toženja je uže bilo radi teh novoščnih oderuhov, ki ne pobirajo le deset, dvajset, petdeset golinarjev, temuč sto, dve in celo tri sto! Recimo n. pr. da kdo kupi pri takem capu robe za 20 gl., za te dobi raznovrstnih cap in druge čenčarije, ki ni vredna nad 5 gl.: od 5 f. plača ubogi zaslepljeni in opeharjeni kupec 15 fr. kar se pravi 300 f. od 100 f. Tega se lahko vsakdo prepriča, veseljuje; pa kako naj se zabavam jaz, ki hrepem po visokem smotru?

Vidušaka.
Te ni Urvaši videla?
Kralj.
Gotovo.
Vidušaka.
Potem pa mislim, da za te vender ni nedosegljiva.
Kralj.
Beži, no; te besede pač kažejo, kako si mi prijateljski naklonen.
Vidušaka.
Zelo sem radoven, ker tako govoris; gotovo sem jej enako-vrsten po — grdoi; ka-li?

Kralj.
Tako je lepa, da je ne morem dovolj naslikati; hočem to skušati na kratko.
Vidušaka.
Zelo sem radoven.
Kralj.
Prijatelj moj, telo je njezino Krasota vseh krasot, lepota vseh Lepot, in lepše ko podoba še, S katero pesnik bi odišil jo.
Vidušaka.
Ti si postal ptica čataka*, ki le po nebeški rosi hrepeni.

* Cuculus melanobucus, ki pre samo o deži živi.

(Dalje prib.)

ako gre tukaj v mestu najprej v štacuno kakega vestnega in pravičnega prodajalca ter ga vpraša za ceno katere stvari n. pr. kake podobe, potem naj gre v fond katega takih lisjakov, ki robo na obroke dajo in prepriča se, da prvi zahteva za prav enako podobo 1 gl., za katero zahteva drugi 4 gold. Da jo pa za 3 ali najmanj za 2.50 kr., to se ve na obroke! Kdor nam noče verjeti, naj se prepriča z lastnimi oči.

In to je prav tako hudo oderuščvo, kakor ono, ki se je zadnji čas vsaj nekoli preprečilo z strogi zakoni. In morebiti je še hujše, ker skoraj nič manj ne podira kmetsvra, rubi in prodaje samovoljno da je gorje, škodi trgovini dostikrat tako, da falirajo firme, ki bi lepo cvetle, ako bi teh črov ne bilo, ki bi ljudstvu lahko prodajale blago cenejše, nego sedaj prislabej kupčiji, kojo prouzročujejo prodajali, ali prav za prav sleparji na obroke. Tako prodajanje gonobi ubogo kmetsko ljudstvo okolo Trsta, v Trstu samem in v mnogih drugih krajih.

(Konec prib.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Naj cesar se neki snide z nemškim cesarjem 7. avgusta v Gostinskih toplicah, ali pa v Išlu; tako poročajo časniki, vendar pa dan skoraj gotovo ni še določen; shod pa je brezvremen, ako ga kak poseben nepreviden dogodek ne zavre.

Čehi so se začeli jako brigati za to, da se v Pragi ustanovi česka akademija znanosti in umetnosti. Potreba take akademije je velika, ker jo zahteva uže česko vseučilišče in ker se je česki narod v znanosti in umetnosti, kakor tudi v splošnej kulturi tako povzdignil, da mu je akademija postala neobhodno potrebna. Zato ni dvombe, da se v kratkem času ustanovi.

Čehi so napravili 19. t. m. izlet v Budimpeštu, da pozdravijo Madjare. Ob šestih zvečer so prišli z dvema posebnima vlakoma na Dunaj, kjer so jih tamozni Čehi navdušeno sprejeli. Državni poslanec dr. Dostal jih je pozdravil, potem so zapeli pevci Kolinskega Sokola »Kde domov moj« in narodno himno, ki je bila navdušeno z Slavaklci pozdravljena. Ob desetih zvečer so se dalje odpeljali. V Szobu so se 20. t. m. zjutraj ob petih vkrcali na tri parnice. V Budimpeštu so bili sprejeti z velikim navdušenjem, muzike so izgrale pri njihovem dohodu »Rakoczy marš« in »Kde domov moj«.

Vnanje dežele.

Ruski car odpotuje 4. avgusta na Finsko, kjer ostane šest dni in bude nadzoroval vojaške vaje, ogleda trdnjavno Helsingfors, potem pa se vrne v tabor v Krasnoeselo.

Nemški cesar je prišel 21. t. m. zvečer v Gostinske toplice; pozdravili so ga deželní namestnik, deželní glavar in mestni župan. Drugo jutro je šel na sprehod z deželinom namestnikom grofom Thunom, katerega je potem na obed povabil.

V Draždanah na Saksonskem so imeli te dni nemški turnerji veliko svečanost; znano je, da so se hoteli te svečanosti udeležiti tudi tržaški italijanski telovadci, pa jih ni bilo dovoljeno, kar je bilo prav storjeno. Tudi Madjari bi boljše bili storili, da so doma ostali, ker so se tam zelo opekl. Ogerska deputacija je namreč podarila venec z ogerskimi barvami in madjarskim napisom. Govornik deputacije, Bokelman Ernő s Hanoveranskega, ki je zdaj v Budimpeštu učitelj v telovadbi, bil je tako nespameten, napuhnen i., ker je rojen Nemec, nesramen, da je slavil madjarski jezik in skoraj za odpuščanje prosil, da nemški govor; potem pa omenjeni venec na oder obesil. Ni se čuditi, da je to vzbudilo največjo nevoljo in da je vstal silen hrup, ki se je polegel še le potem, ko se je venec odstranil. Česti ta nemški ospadnik pa Madjarom mej Nemci ni pomnožil. Madjari so bili zelo nespametni in prodrzni, da so Nemci odpadnika izvolili za govornika, ker s tem so morali Nemce razčliti, a kaj se hoče: napuhni nosi glavo visoko, vid pa imajako kratek.

Potem je prišla na vrsto točka: se stavljene podrobne načrte za pouk v realijah z ozirom na postavo z 2. maja in ministerijalne naredbe z 8. junija 1883. l. ter z ozirom na potrebe v našem okraju.

1. Za enorazrednico (poročala gg. Trampuž in Jan. Tomšič).
2. Za dvorazrednico. (Porocal g. Beniger).
3. Za četverorazrednico. (Porocali gg. Hrovatin, Kante, Ant. Lehan).

Vsa poročila, to je načrti, bila so sprejeti skoro en bloc.

Potem je poročal v imenu bibliotečne komisije g. nadučitelj Hrovatin o okrajnej knjižnici. Knjižnica je pridobila precej lepih knjig, mej katerimi je največ hrvat-

skih. Dobodki in troški so bili skoraj enaki; menda pa je nekaj forintov deficit.

V angleški spodnej zbornici je 23. t. m. Bourke izjavil, da se angleška vlada pogaja zarad egiptovskega zajma. Vest o Mahdijeve smrti se v Asuanu sploh veruje; Mahdijevi pristaši so se iz dongolske okolice, kjer jih je bilo veliko število, umaknoli na jug.

O avganskem prašanju poroča 23. t. m. »Morningpost«, da najnovejši ruski predlogi zadevajo ustanovitev avganske meje, le zaradi soteske Zulfikar ni še nič dogovorjeno, vendar pa zahteva ruska vlada, da Avgani ne smejo zasesti te soteske, ker potem ne bi varni bili edini pašniki za rusko vojaštvo in to bi miru bilo nevarno.

V Kabulu je počila nanagloma vstaja. To lahko prepreči vse rusko-turško pogajanje o avganskem prašanju. Ker Kabul ni zelo oddaljen od ruske meje, lahko se vstaja razširi do meje, na vsak način pa bo morala Rusija na mejo postaviti vojake; praske so potem skoraj neizogibljive, te pa navadno porodijo vojno.

V Kašgaru in Iliju so vstali nemiri, zato je kitajska vlada v te kraje poslala vojakov.

Iz Sudana eno poročilo pobjila drugo; vesti o Mahdiju so take, kakor bi on bil kako skrivnostno bitje. General Grenfell je iz Asuana poročil, da je Mahdi 26. junija za kozami umrl; v angleški spodnej zbornici pa je Hicks-Beach 22. t. m. naznani, da vlada ni dobila nobene officijalne vesti o Mahdijeve smrti. — Poslana kapitana Chermiside od 21. t. m. pa poroča v Kahiro: Uporniki so 15. in 16. junija z veliko močjo navalili na predmestja Kasale. Posadka je upornike potrdem boju odgnala, pustili so na mestu 3000 mrtvih. Posadka je zaplenila 1000 vol in ovac in 700 pušk.

Iz Tonkina poroča 21. t. m. Courcy, da se dežela še ni pomirila, ali on upa da se novej vladi posreči ljudstvo pomiriti. Eu bataljon vojakov je zasedel trdnjavno Donghea, da pretrga zvezzo upornikov, katero imajo ti s tonkinskimi mejnimi deželami.

General Grant, slavnoznanji vojskoved na severnih amerikanskih držav v vojni z južnimi državami v letu 1861, umrl je 23. t. m. v uboštvo. Amerikanci so ga v zahvalo zmage južnih držav dvakrat izvolili za načelnika združenih držav. V letu 1877. je zapustil državno službo ter popotoval po Evropi. Ko pa se je zopet vrnil v Ameriko, zgubil je v nesrečnih podjetjih vse svoje premoženje. Pokopan bode na državne troške.

DOPISI.

S Krasa 16. julija. (Izvir. dopis). Redna konferenca Sežanskega šolskega okraja je bila 4. julija v Sežani v šolskem poslopju. Zbral se je 35 gg. učiteljev in učiteljic. Seji je predsedoval c. k. okrajni šolski nadzornik g. Šinkovič, kateri si je namestnika izvolil nadučitelja gospoda Lebane. Zapiskarja sta bila učitelja g. Koršč in Kosovelj.

Gospod okraj. nadzornik je pri opazkah svojega zaznanja učiteljstvu izrekel, da je skor po vsem zadovoljen o napredovanju šol itd.

Točko: »Kako naj se knjižnice za učence uspešno urede in kako naj se razbijajo, o katerej je poročal učitelj g. Lužnik, razpravljali so gospoda Fakin, Sila, Ant. Leban, Koršč, Kosovelj, Bano in drugi.

V daljnem govoru je nasvetoval g. Ant. Leban, kakšne in katere knjige naj se vzprejemajo v knjižnice za učence in kako naj se pri izposojevanju knjig postopa. Konečno nam je podal imenik kacih 70 knjig za šolske knjižnice, ki naj bi se za šole v bodoče nakupile.

Potem je prišla na vrsto točka: se stavljene podrobne načrte za pouk v realijah z ozirom na postavo z 2. maja in ministerijalne naredbe z 8. junija 1883. l. ter z ozirom na potrebe v našem okraju.

1. Za enorazrednico (poročala gg. Trampuž in Jan. Tomšič).
2. Za dvorazrednico. (Porocal g. Beniger).
3. Za četverorazrednico. (Porocali gg. Hrovatin, Kante, Ant. Lehan).

Vsa poročila, to je načrti, bila so sprejeti skoro en bloc.

Potem je poročal v imenu bibliotečne komisije g. nadučitelj Hrovatin o okrajnej knjižnici. Knjižnica je pridobila precej lepih knjig, mej katerimi je največ hrvat-

skih. Dobodki in troški so bili skoraj enaki; menda pa je nekaj forintov deficit.

Volilo se je na to v bibliotečno komisijo in v stalni odbor in izvoljeni so bili skor samo starci odborniki. Posamezni nasvetov je bilo nekaj, kateri pa večinoma bolj učiteljstvo zanimajo.

G. predsednik se je nazadnje zahvalil vsem v konferenci načinom za uspešno sodelovanje ter s trikratnim klicem »živijo! Njih Veličanstvu, presvetemu cesarju sklenol zborovanje.

Obed je bil na vrta g. župana Mačiča, kjer smo marsikako narodno zapeli.

Resan.

Iz Koparsčine 18. julija 1885. (*V Istri zora puca!*, Gospod urednik!) Jako me je osupil dopis iz »Koperskega okraja« v 53. štev. cenzene »Edinosti« govorč o veselicu, kojo je priredila narodna čitalnica v Kubedu dne 28. junija t. l.

Cudit se je v resnici, da je gospod dopisnik pri tej veselicu tako malo videl in slišal, saj veselica je bila velikanska, kajti sam spored ni obsegal le dve ali treh, temuč celih 17 točk, o kajih sem se namenil danes spregovoriti, da bodo tudi oni bralci drage Edinosti, ki niso prisustvovali tej veselicu, vedeli, kaj more storiti čitalnica kubedška.

Že ob 4 popoldne naznali so nam topiči prihod vrlih Ricmanjskih pevcev. Bralno društvo šlo jim je z godbo in društveno zastavo naproti. Iz radovednosti, da vidim kak bode pozdrav, pridružim se tudi jaz. Ko zagledamo pred seboj neutrudljive Ricmanje s krasno zastavo, same vrle, krepke mladieniče, ustavimo se in gosp. M. Ščuka pozdravi jih z srčnimi, navdušenimi besedami v imenu vse kubedščih čitalnic. Na to pozdrav začne govoriti tenorist Ricmanjskega zboru g. Anton Komar, govoril je dolgo, ali krasno, da je srca vse nazočih prešvol. Končal je svoj govor s »živio na društvo in na presvitlega cesarja. Gromoviti živio pretresli so v tem trenotku kubedško planino. Na to smo si bratsko segli v roke in vrnoli se v čitalnico, da tu vrli Ricmanjski slavci naj nekajko odpočijo od dolge poti. —

Komaj smo posedli, že so nam topiči naznali prihod predloških pevcev. Tudi njim je šlo bralno društvo s zastavo in godbo naproti, ter je po srčnim pozdravom premisli mej petjem in godbo v gostilno, kjer se je imela vršiti veselica. Srce je v človeku veselja igralo videti cele trope ljudi od vseh strani dohajati v vas. Navdušenje je bilo občno, posebno, ko se je doznao, da prihajata tudi Lazaretski in Dolinski pevski zbor. Lahko rečem, da toliko izurjenih pevcev ni še videla vas Kubed. Naj se le pomislil, da je bilo samo predloških pevcev 30, Ricmanjskih slavcev 18, Lazaretsanov 12, Dolincev 9, in domaćih pevcev 12 — torej skupno 81! Samo po tem številu soditi mora priznati vsak nepristransko sodeč človek, da je bila veselica res velikanska in krasna. Ob 5. grem proti dvorani, kjer se je imela vršiti beseda. Na zvoniku višim plapolati krasno črno-rumeno zastavo, čitalnico pa in hišo, kjer je bila veselica, krasile so velikanske slovenske trobojnice. Pred dvoranom stal je velik, zelen slavolok s prav lepim napisom: »Dobro došli«, in okrašen z brezstevilnimi slovenskimi zastavicami.

Vstopivši v sobano, obstanem ves osupel zagledati pred seboj krasen, velik oder, kojega je dičil lep, v narodnih barvah sestavljen napis »Slava Slovencem« slike Njih. vis. cesarjeviča in cesarjevne, ter v notranjosti odra pa slika Njihovih Velič. presvitlega vladarja Fr. J. I. Čudil sem se, kako je mogoče toliko krasote združiti v priprostej in velikej dvorani.

«Žežulinke» in »Radoide«, čeprav prav teški skladbi, igrala je godina v obče veselje prav lepo. Vilharjevo »Slavjansk« peli so Črnkalski pevci dobro — le intonirana je bila previsoko, zato je I. tenor in II. bas pel prisiljeno.

Gosp. A. Mihec deklamoval je: »Mi vstajamo« tako navdušeno, da je občinstvo burno zahtevalo, naj jo ponovi. Želje za to občno pohvalo. — Zopet je nastopil pevski zbor iz Ricmanj, ter preizčino in prekrasno odpel Jenkov »O Vidovem«. Čuditi se je tako močnim čistim in gladkim glasovom. Prašil sem potem nekega pevca iz Ricmanj, kdo jih produje v petji, na kar pa mi res žalostn odgovori: »da že tri leta, odkar so jim odvzeli g. K., nemajo v petji nobene Šole! Škoda, misli sem si, res škoda! In zdaj se je začelo srečanje, koje je provzročilo mnogo smeha.

Beseda je bila s tem končana in odšli smo se hladit na prosti, ter v prijaznem društvu okrepčali se s kozarcem stranca. Pozneje pa se je plesalo in veselje je trajalo nekajeno skoro do jutra.

Resnicklub.

Domače in razne vesti.

Spremembe v tržaško-koperskej škofiji. Gosp. Andrej Purga, svečenik krške škofije, prešel je v tržaško-kopersko škofijo in namješčen je kakor duh. pomočnik v Miljah. — G. Bernard Sever, prešel iz franciskanskega reda k svetovnemu svečenstvu, poslan je za subsidijsara v Novake. Gosp. Franjo Kušar stopil je v stanje mira.

Dne 9. t. m. umrl je g. Jakov Bokatić, kurat v Kostaboni. Ovo kuracijo upravljat će g. Franjo Fonda. Dne 15. t. m. umrl je g. Nikola Dolinar, svečenik v miru. Večni jim pokoj!

Odprt je natečaj za župnika B. D. M. Pomočnici u Trstu do 31. t. m. a za kuracijo v Kostaboni do 15. avgusta.

Imenovanje. Ljudevit Blasich-a, morskega nadzornika, imenoval je cesar za višjega morskega nadzornika.

Odlikovanje. Predsednika pomorske vlade viteza Alberja je imenovala občina Grado častnim meščanom.

Razpisane službe. V ces. kr. fabriki za tobak v Rovinji je razpisana služba zdravnika, na deškej ljudskej šoli v Pulji pa dve podučiteljski službi.

Tržaški „Sokol“ bode jutri zvezcer imel svojo veselicu na čitalnišuem vrtu. Po programu in pripravah soditi, bode veselica res lepa in tudi obiskovalcev ne bo manjkalo.

Za uboge sirote, otroke obeh po strelji ubith bratov Ražem so tudi v Sežani našrali lepo sveto, kar je vse česti vredno. Dotično vest je prinesla »Triester Zeitung«!

Posvečevanje nedelj v Trstu. Za novi zakon, po katerem imajo nekatere obrtniške vrste v nedeljah imeti zaprte delavnice in prodajalnice, prav nič se ne brigajo nekateri ljudje. Tako n. pr. ukazuje zakon, da mesarji morajo ob desetih dopoludne zapreti mesnice, ali za to se v Trstu ne briga noben mesar, ker imajo odprte mesnice še popoludne, in mestni magistrat, ki je obrtniška gospoška, prav nič se ne meni, da bi se zakonu veljava pridobila. Vsled tega je stopila policija na noge in nazanila magistratu mesarje, ki so zakon prestopili. Rudovedni smo, ali ho bo on kaznoval prestopnike, kakor je to storil dunajski magistrat. Izvolje mu bo vsekakso teško, ker mesarske pesti so magistratu vedno dobro služile in on jih je znal tudi zase rabiti, kazen nalagati vernim pristašem, to je res mučno, ali nekaj bo moral vendar le storiti, ker sicer bi se mu morallo oditi, da je nasprotnik danim zakonom in v tem primerljaj bi se mu morala vzeti oblast, katero ima v prenosnem področju. Izvolje je v resnicu teško. Bomo videli, kako se magistrat iz te zadrega otme.

Prepovedan izlet v Benetke. V nedeljo spustē v Benetkah v more vojno ladijo »Morosini«. Vršile se bodo tam vsled tega velike slovesnosti. Ker pa pri tacih in enacih slovesnostih ne sune manjkati nekaterih neodrešenih Tržačanov in Istranov, zato so hoteli napraviti poseben izlet v Benetke, da slovesnost poveličijo in si olajšajo srce ter z svojimi solzami poškropē ladijo rešitev. A ker naše gospiske ne umejjo te potrebe i niso tako nezuočne, zato je bil ta izlet prepovedan.

Tržaški oddelek planinskega društva. »Alpenverein« je te dni postavil znaten Železni most, ki veže oba brega velikanskej lame pri Škocjanu; iz sreda tega visočega mosta se ima prekrasen razgled v velikansko vltimo, v katero gine bobneča Reka. Stvar je res vreina da si jo pridejo turisti ogledat. Isto društvo namerava združiti vse kraške vltline in sej, v ta namen se je te dni poseben oddelek društva napotil v Postojno, kjer se delo prične. Velike

važnosti je to preiskavanje ne le za vedo, temuč tudi za blagostan Krasa in Notranjskega, ker naravni čudeži vabijo tuje v deželo in tuje pušča groše.

Tržaške novosti:

Umorjen razsajalec. Ladjetesalca Jos. Sbisà in Kajetan Padovan sta v kavarni na trgu stare mitnice v sredo po noči tako razsajala in okolo sebe mahala, da je bil kavarnar primoran poslati po stražnike, kateri so tudi prišli, ali razsajalcu sta ob stražnika precej napadla, ko sta jima naznani, da sta arretrana in Sbisà je stražnika Franchinija vrgel na tla in po njem tepljal, mej tem ko je Padovan druga stražnika se stolom obdelaval. Stražniku Franchini-ju pa se je posrečilo, da se nekoliko vzdigne in potegne sabijo ter jo zavihi proti Sbisà, kateri se ni umaknil ter tako prejel rano bližo sreča, vsled česar je umrl še predno so ga mogli prenesti v bolnico. Padovan pa se je potem bojeval še proti obema stražnikoma, katerima se je na zadnje posrečilo, da sta ga spravila v luknjo. — Strašna smrt je taka, toda posel stražnikov v Trstu je tudi silno težak. Stvar se strogo preiskuje.

Nagla smrt. Ana Blaznik 40 letna dekla iz Škoſjeleka brez službe, je pred sinočnem prosila neko jej poznano gospo za prenočišče; gospa je dovolila, ali ženi je ponoči prišlo slabu in je proti jutru umrla.

Vročina je te dni v Trstu velika, vsled tega tudi dosti ljudi na cesti zbole, te dni so se zgrudili 3 fakini na ulici ter so jih morali usmiljeni ljudje na pol mrtve odpeljati v bolnico.

Samomor. Sedarski učenec, 16 letni Andrej C. iz Lonjera, učil se je sodarstva pri mojstrov Kravos-u. Več dni pa ga nismo v sodarstvo v včeraj so ga našli mrtvega v morju v novej luki. — Otroci — samomorilci! kam pridemo!

Nesreča. Te dni se je ponesrečilo pri delu več delavcev, trije zidarji in en delalec v Lloydovem arsenalu. — V Rocolu pa se je podrl nek star zid na okoličana Ivana Slamo, prav ko je pod zidom neko potrebo opravljal. — Močno poškodovanega so morali odpeljati v bolnico. — V Kolonji pa je 4letni otrok padel z nekega zida in se skoro ubil. Ej matere, materel! 45letnega peka Blaža Batić iz Oseka so našli včeraj na pol mrtvega na trgu pred kasarno ter ga odnesli v bolnico.

Policijsko. Policija je prijela predinočnem znanega lopova, po imenu Ant. Janc, kateri je po Trstu kraljel. — Zaprla so nekega trgovskega pomečnika, ker je svojemu gospodarju pokrajal mnogo denarja. — Zaprla je policija zarad grdega vedenja in pretepa na ulici dva rokodelca, zarad neopravičene bivanja v Trstu pa dva uže stara Kraševca, ki sta bila uže večkrat iz Trsta izgnana. — Včeraj zjutraj so neznani tatovi nekej vdovi v ulici Apolinare ukradli iz zaprtega stanovanja denara in blaga bližo t. 150. — Policia je zaprla cunjarja Arturja B. iz Gorice, ker je ukradel sukno, vredno for. 10; zaprla je tudi dva fina kompareta, 71letnega Frana R. iz Vipave, in 60letnega Ivana D. iz Gorice, ker sta prišla v Trst brez dovoljenja, kujti nekateri ljudje ne smejo sem brez dovoljenja. — Ker niso imeli evenka, dobili so prostoto stanovanje in dobre prosto vožnjo domu trije mladieniči, eden iz Komna, drugi iz Dornberga in tretji iz Celovca.

Iz Bazovice nam piše prijatelj Vesel s domo obhajali mi v nedelo, to je 26. dan t. m. Sto let je, odkar obstoji župnija. Spomniti se moramo o tej priliki vseh onih, ki so pred toliko leti uže to dosegli, kar mi danes imamo. V 100 letih je bilo več župnikov v naši fari, ali sreča doleti le sedaj službujočega gosp. Ivana Volka, ki nam uže mnogo let oznanjuje sv. vero, in ki je pravi naš dušni pastor. Ta dan se zopet oglase naše veličastne orglje po dolgem premolku. Da niso donele toliko časa, krije je magistrat, ki ne da dovoljenja orgljanja večim ljudem, ampak za nje hoče posaditi ljudi, ki ne maju zmožnosti in tudi veselja ne. Možaki bi prav storili, ko bi magistratu povestili to, kar mu gre, ne pa mlade ne dorasle ljudi poslušati, kojim čast cerkve in naroda ni nikakr brig, ampak ki hočejo na lavorike sestne, da so jih zasluzili. Podpirajte raje tiste ljudi, ki v resnici za narod delajo, in ki so uže morali marsikatero bridko prenesti, ne pa drugih, ki se hitro za grm skrijejo, ali pa celo zbeže. Upamo, da se na ta slavni dan možaki zberu in v krenejo, da orglje v naši cerkvi nikoli več ne potihnejo. Bazovec! Slavimo preslavni ta dan 100letnega spomina obstoja naše župnije in podajmo si na tak slaven dan roke v večno prijateljstvo in slogu.

Goriške novosti. Umrl je tini v Gorici 65 letni Viljem vitez Ritter Zahonjski, načelnik svetovne firme Ritter v Gorici, katera v svojih tovarnah daje delo na tisoč delalcem iz Gorice in okolice. Kakor tehnik bil je na svetovnem glasu. Bil je tudi predsednik goriške trgovske zbornice, podpredsednik goriške kmetijskega društva, kako upiven in silno bogat. Mož je bil Slovencem še precej — pravilen, resnično je to, da obstoji v

v Podgori mej delalci Rittereve firme »slovensko poliporno društvo«. Pogreb je bil včeraj kaj sijajen, malo takih je še videla Gorica. — V Gorici se pripravlja nekda društvo na delnice, ki bode zidalo kopeli, velik hotel, in hišo za tuje goste, ki bodo prezimeli v Gorico. Torej Gorica vendar le postane Niža. — Zrelosti izpit na goriškej gimnaziji končali so v petek. Z odliko opravili so jih 4 osmošolci in sicer: Fon Josip iz Voč, Hočevar Ivan iz Ljubljane, Repič Rudolf iz Ajdovščine, Zamparo Aleksander iz Padove. Dobro je dovršilo skušnjo 11 dijakov, in sicer: Bobelka Franc iz Gorice, Candido Leon iz Gorice, vitez Flego Peter iz Gorice, Furjan Josip iz Mirke na Kranjskem, Kralj Vatroslav iz Dornberga, Lašč Henrik iz Renč, Morpurgo Gvidon iz Gorice, Pitacco Jurij iz Pirana, Čehet Josip iz Fogliana, Wurmpli Nordmünster Robert iz Trsta. Planincig Franc iz Gorice. Dva dijaka dela bota zrelosti izpit za šest mesecev, jeden za jedno leto. Dva sta menjščino odstopila.

Mej odlikovanimi sta 2 Slovence, 1 Nemec in 1 Italjan. Mej ouimi, ki so maturo dobro dovršili so 4 Slovenci, 2 Nemci in 5 Italjanov. Izmed teh odlikovali so se za bogoslovške šole 3, za jezikoslovje 1, za medicino 2, za pravo 6, za politihniko 1, za orientalsko akademijo 1, za vojaščino 1.

Ljubljanske novosti: (»Mestni zastop Ljubljanski«) je protestiral zoper ustanovitev nemške deške ljudske šole v Ljubljani po društvu »Deutscher Schulverein«, ki bi se smela iz rezervnega zaklada kranjske bratilnice vzdrževali, in naroča mestnemu magistratu Ljubljanskemu, da ta protest mestnega zastopa c. kr. deželnih vlad sporoči, da c. kr. deželna vlada ustanovitev te po vsem nepotrebne in naš narodni čut žaleče nemške ljudske deške šole po društvu »Deutscher Schulverein« zabranji. — Dr. Friderik Keeßbacher imenovan je, kakor uradno nazznanja »Laibacher Zeitung«, za svetovalec in zdravstvenega poročevalca pri c. k. deželni vladni kranjski.

Na Hrvaskem pričenja se že zopet nov škandal, ki naročni stranknikakor ne bo na korist. V deželnem arhivu zmanjkal je 18.000 jako imenitnih pisem in kamerainih aktov. Akademski arhivar Tkalčič obdožil je deželnega poslance Miškatovića, ki je ob enem deželnem arhivar, da je dodelna pisma Madjarom izdal, ki se sedaj v deželnem arhivu v Budapešti nahajajo. Zadevo razglasil je Tkalčič v »Pozorje in opozicijo«, jo na svojo korist porabi. Miškatović se izgovarja, da je vlast sama dodelne akte prevezela in dala odvesti v Pešto, kjer so bili, premo jih je Jeladič (1848.) dobil v last za Hrvatsko.

Krajcarska podružnica - Narodnega doma v Ljubljani smeri imenovati vseh svojega delovanja v prvem tednu velikansk; v tem kratkem času razposlalo in razdelilo se je med narod knjižic z markami za 30.000 udov. Misel, po malih rednih, mesečnih doneskih skladati darove za »Narodni dom« je bila sprožena uže večkrat tu in tam, ter tudi izvršena, a te male družbine zgubile so navadno kmalu veselje, ker niso našle posnemanja. Jednotne uprave in žive agitacije je manjkalno, da bi se bila izvršila ta lepa misel. Zato je pa odbor krajcarske podružnice »Narodnega dom« to reč v svoje roke vzel. Namen osnovateljem te podružnice je, pridobiti vsacega Slovence svojim udom. Če se to tudi ne da tako natanko izvesti, da le vsak zaveden Slovenc svojo dolžnost izpolni ter plača toliko krajcarjev na mesec, kolikor mu je mogoče in če vsak pridobiljen ud nagovori in pridobi druga uda, bode kmalu toliko mesečnih doneskov, da pride na vsacega Slovence krajcar. Če pomislimo, kako malo je tacih Slovencov in Slovencev, ki ne utegnijo dati na mesec krajcarja, in koliko je taih, ki lahko dajajo na mesec tudi več, na pr. 10, 20, 50 in 100 krajcarjev, smemo biti prepričani, če vsi svojo dolžnost storijo, da imamo v teku leta 100.000 gld. Mogode nam je doseči tak lep vspet, a treba je, da nihče ne zaoštane v svoji narodni dolžnosti. Narodnjaki naj delujejo, da dobi vsako mesto, vsaka vas in vsako selo ne le po jednega poverjenika, ampak po več. Narodna društva, slovenska duhovščina, razumništvo in slovenski dijaki naj nas podpirajo, kolikor je v njihovi moči, in kmalu imeli bodoemo ponosni »Narodni dom«. Ker v mestih in bolj premožnih krajih udje pristopajo, ki na mesec po 10 do 100 krajc. plačujejo, izdal je odbor knjižice z desetkrajcarskimi markami. Toraj, dragi sorojaki! vsak, ki bere te vrstice, oglasi naj se poverjenikom podružnice, in doposlala se mu bode brezplačno poverjeniška knjižica z enkratnimi, ali pa, če želi, z desetkrajcarskimi markami. Naslov se glasi: Krajcarska podružnica »Narodnega dom« (Dr. Josip Staré) v Ljubljani.

Novi knjigi. »Kranjska mesta«, po raznih virih sestavlil P. Florentin Hrovat. Z nekaterimi podobami, tiskal in založil J. Krajec, Novomesto 1885 — je knjižica, v kateri g. pisatelj na 136 stranah popisuje kranjska mesta: Ljubljano, Kamnik, Kranj, Loko, Radovljico, Idrijo, Lož, Višnjogoro, Novomesto, Kostanjevico, Krško, Metlico, Črnomelj in Kočevje. Knjiga je sicer ponatis iz »Vrteca« in tedaj pisana za mladino, pa bo vendar le vsakemu dobro došla. Podobe nahajamo v njej od mest: Kamnik, Novomesto, Kostanjevica, Krško in Metlico.

Druga knjižica ima naslov: »Mladini«. Spisal Miljenko Devoján. Novomesto 1885. Tiskal iz založil J. Krajec. Ta knjižica obsegata na 90 stranah: »Materino oko«, »Mato«, »Hromi Jurij«, »Petričev Blažek«, »Štork«, »Na sveti večer«, »Sestra« in »Božidara. Prve dve ste pesmici, ostale pa posvetice.

Tirjatve smo poslali nekaterim gospodom, ki se drugače nočajo spominjati svojih dolžnosti proti nam. Prosimo, da se ozirajo na našo dotično prošnjo.

Kolera se na Španjskem širi, zhol na dan okoli 2000 ljudi in umre 700 do 800; dozaj je umrl okoli 22.000 osob. V vasi Monte-Agudo, ki ima 750 prebivalcev, zbolelo jih je v malo dneh 250; nastal je tam tak strah, da 150 milijev niso pokopal; zdravnik pa je iz vasi pobegnol. — Iz Angleškega se poroča, da se kolera z Španjskega v Cardiff zanesla.

Nesreča. V Ardes-u na Franceskem se je 21. t. m. uen strelni prah v zaboljih in petrolje v sodih; bilo je grozno pokanje in rušenje. Koliko ljudi je mrtvih, to še ni znano. — V Kolinu ste se včeraj dve hlisi porušili, dopoldne so izvlekl izpod razvin Šestnajst hudo poškodovanih, a pod razvalinami je še šestdeset ljudi. O petih popoldne pa je švignol ogenj izpod razvalin in zato je toliko manj upanja, da se mogel še kdaj otteti. Prešibki zvezni zid mej obema hišama je povzročil poštenje.

Nov potres v Indiji. Oficijski podatki o nesrečah, katere je povzročil potres v Kašmiru, niso še objavljeni, in uže se poroča o novem potresu, ki je obiskal Bengalijo. Potres je usmrtil nad dvesto osob; posebna nesreča pa se je pripetila v mestu Govindpore. Bil je tam somenj, velika mošja polna Muhamedancev, potres je mošje zrušil in več sto osob pod razvalinami pokopal.

Zvezni Benetek z Bodamskim jezerom. Mestni župan, deželni odbor in tr

